

Lausunto hankkeesta: CLT-levyillä ratkaisuja raskaskoneiden kulkukelpoisuuden haasteisiin metsissä (CLTmetsä)

LMYR 06.05.2024 § 61
276/00.00.01/2021

Lapin ammattikorkeakoulu Oy, Kemin Digipolis Oy ja Suomen metsäkeskus ovat hakeneet rahoitusta Lapin liitolta otsikossa mainittuun hankkeeseen.

Hankkeen kokonaiskustannukset on 662 515 EUR, josta valtion EAKR-rahoituksen osuus on 523 684 EUR.

Hanketta esitetään rahoitettavaksi Euroopan aluekehitysrahastosta toimintalinjalta 2 (Hiilineutraali Suomi) Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 -ohjelmasta.

CLT-levyillä ratkaisuja raskaskoneiden kulkukelpoisuuden haasteisiin metsissä (CLTmetsä) - hankkeessa pyritään kehittämään CLT-levyjen käyttöön perustuva menetelmä raskaskoneiden liikkuvuuden ongelmiin huonosti kantavilla metsäteillä ja pehmeiden maiden puunkorjuussa. Hanke pyrkii osaltaan edistämään ympärivuotisia puunkorjuu- ja -kuljetusmahdollisuuksia. Hankkeessa tarkastellaan CLT-levyjen soveltuvuutta puutavara-auton ajoväylien vahvistamisessa, pehmeiden maiden puunkorjuussa ja toisarvoisen puun hyödyntämisessä niiden valmistuksessa. Keskeinen tavoite on löytää ratkaisuja kelirikkoaikojen aiheuttamien lisäkustannusten hallintaan, jotka vuosittain nousevat jopa 100 miljoonaan euroon. Huomio kohdistuu myös nopeasti ja kevyellä menetelmällä toteutettavan akuutin metsäteiden kulkukelpoisuusongelman ratkaisun kehittämiseen ja luonnonhoitokohteille pääsyyn liittyviin erityistarpeisiin.

CLT-levyt maanpinnan kantavuuden vahvistajana puunkorjuussa-hankkeessa havaittiin tarve jatkaa CLT-levyjen hinta-laatu-suhteen kehittämistä ja niiden käytettävyyden parantamista. Lisäksi hankkeessa on tarkoitus keskittyä ohuempien ja toissijaisista raaka-aineista valmistettujen levyjen mahdolliseen käyttöön puutavarakuljetusten kelirikko- ja haasteiden ratkaisuihin. Tavoitteena on myös selvittää puupurkujätteen soveltuvuutta CLT-levyjen valmistuksessa vuodelle 2020 asetetun, mutta saavuttamatta jääneen 70 prosentin rakennusjätteen kierrätystavoitteen takia. Hankesuunnitelma sisältää käyttötapauksien määrittelyn, testikohteiden valinnan ja käyttöttestaukset korjuukohteilla, varastopaikoilla tai metsäteillä, levyjen rakennesuunnittelun, tarkastelut sekundääripuun käyttökelpoisuudesta CLT-levyjen valmistuksessa, teknologisten ratkaisuiden määrittämisen levyjen käyttöön liittyvän olosuhdetiedon langatonta keruuta varten, kerätyn tiedon analysoinnin, levyjen laboratoriotestit käyttökokeiden jälkeen sekä ja kerätyn tiedon analysoinnin raporteineen sekä kannattavuuslaskelmien tekemisen. Omana työpakettinaan hankkeessa on viestintä, joka kattaa tiedottamisen hankkeen tapahtumista ja tuloksista yleisölle.

Hankkeen suunnitteluvaiheessa korostetaan tarvetta koko kuljetusketjun toimivuuden kannalta tärkeään metsäteiden kulkukelpoisuuteen, erityisesti akuuteissa kantavuusongelmissa puunkuljetuksessa. Suunnitelmassa otetaan huomioon myös luonnonhoitokohteiden erityistarpeet ja pyrkimys maksimoida sekundääripuun hyödyntäminen CLT-levyjen valmistuksessa.

Levyihin tullaan asentamaan antureita esim. kosteuden, taipuman lämpötilan, sääolojen, värähtelyn, kuormituksen havainnointiin levyjen käytön aikaisen olosuhdetiedon langatonta keräämistä varten. Kerätty ja analysoitu tieto voi auttaa käyttäjiä ja suunnittelijoita ymmärtämään levyjen suorituskykyä, ennakoimaan huolto- ja korjaustarpeita sekä varmistamaan rakenteiden pitkäikäisyyden ja turvallisuuden. Antureilta kerätty ja analysoitu tieto voi myös auttaa optimoimaan levyjen valmistusprosessia ja varmistamaan, että levyt ovat turvalliset käyttää.

CLT-levyillä ratkaisuja raskaskoneiden kulkukelpoisuuden haasteisiin metsissä (CLTmetsä) - hankkeessa toteutetaan Lapin älykkään erikoistumisen strategiaa käytännössä. Strategian mukaisesti hankkeessa toteutuu alueen elinkeinojen ja tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnan (TKI) toimenpiteiden vahvistaminen digitaalista ja vihreää kaksoisiirtymää tukevin toimin. Hankkeessa tuodaan esille innovaatioiden merkitys talouskasvulle ja se toteutetaan resurssitehokkaasti ja yhteistyössä muiden alueiden, yritysten ja tutkimuslaitosten kanssa yhteistyössä. Tuotekehityksen näkökulmasta edellisessä hankkeessa maanpintalevyjen innovaatiokypsyys kehitettiin tasolle 6. Nyt suunnitellussa hankkeessa on tarkoitus kehittää tuotetta edelleen sekundääriraaka-ainetta käyttäen ensiksi tasolla 6 ja mikäli pilotoinnista saadaan odotetut tulokset, kehitetään tuote tasolle 7–8 yhteistyössä CLT:tä valmistavan teollisuuden kanssa.

Hankkeen valmistelija Olli Pohjonen liittyi kokoukseen asian kästtelyn ajaksi.

Satu Pesola, Saija Niemelä-Pentti ja Juhana Kelloniemi kutsuttiin takaisin kokoukseen klo 14.18.

Esittelijä Sihteeristön puheenjohtaja:

Päätösesitys Yhteistyöryhmä antaa puoltavan lausunnon hankkeelle CLT-levyillä ratkaisuja raskaskoneiden kulkukelpoisuuden haasteisiin metsissä (CLTmetsä)

Päätös Yhteistyöryhmä antoi puoltavan lausunnon hankkeelle CLT-levyillä ratkaisuja raskaskoneiden kulkukelpoisuuden haasteisiin metsissä (CLTmetsä).

